

Helsingin kaupunki / Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite

Asia **HELSINKI, Suomenlinna, Vallisaari, Kukinsalmi, venelaiturin rakentaminen**

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää Museovirastolta lausuntoa Metsähallituksen Luontopalveluiden poikkeamishakemuksesta, joka koskee venelaiturin rakentamista Vallisaaren itärannalle Kukinsalmeen. Tarkoituksena on rakentaa raskasponttonilaituri nykyisen Torpedolaiturin yhteyteen 55 venepaikkaa varten.

Suomenlinnan maailmanperintöstatuksen kannalta laiturin rakentamisessa ei ole ongelmaa, vaikka se sijaitseekin maailmanperintökohteen suojavyöhykkeellä. Laituri ei tule näkymään Suomenlinnaan eikä Kustaanmiekansalmeen. Se ei myöskään heikennä merkittävästi rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman arvoa, vaan edustaa pikemminkin Vallisaaren luontevaa kehittämistä matkailu- ja virkistyskäytön tarpeisiin. Laiturihankkeella voi kuitenkin olla vaikutusta vedenalaiseen kulttuuriperintöön.

Vallisaari sijaitsee merkittävässä kulttuuriympäristössä ja saaren lähivedet ovat potentiaalista vedenalaisen kulttuuriperinnön aluetta. Vallisaari on vesiliikenteen historian kannalta merkittävän Kruunuvuorenselän laidalla. Kruunuvuorenselkää käytettiin pitkään Helsinkiin saapuvien laivojen redinä ja Vallisaaren lähellä on kulkenut vanhoja väyliä. Museovirastolla ei ole kattavaa tietoa Vallisaarta ympäröivän vesialueen vedenalaisista muinaisjäännöksistä ja kulttuuriperintökohteista, joita ovat vanhat alusten hylyt sekä muut ihmisen tekemät menneisyydestä kertovat vedenalaisrakenteet.

Metsähallituksen saatua Vallisaaren hallintaansa ja ryhtyttyä kehittämään saarta matkailukohteeksi Museovirasto on keskusteluissa Metsähallituksen kanssa pitänyt tärkeänä sitä, että Vallisaaren niillä vesialueilla, joille rakennetaan uusia venesatamia tai joilla olevia vanhoja satamia kehitetään vesirakentamalla, tehdään etukäteen arkeologinen vedenalaisinventointi. Inventoinnin avulla saadaan tietoa siitä, onko hankealueella vedenalaisia muinaisjäännöksiä. Museoviraston saaman tiedon mukaan Vallisaarta ympäröivällä vesialueella inventointi on aloitettu luotauksin, mutta Museoviraston käytössä ei ole inventointiraporttia.

Kukinsalmen laituri, jota poikkeamislupahakemus koskee, sijaitsee Museoviraston tiedon mukaan samalla alueella, jonne Metsähallitus suunnittelee maksimissaan 150 venepaikan satamaa. On tärkeää, että ennen alueelle rakentamista on inventoinnin avulla varmistettu, että rakentaminen ei vahingoita mahdollisia vedenalaisia muinaisjäännöksiä. Ennen kuin vedenalaisinventoinnin tulokset on saatu käyttöön, ei ole mahdollista arvioida onko laiturirakentamisella haitallisia vaikutuksia vedenalaiseen kulttuuriperintöön.

Yhteyshenkilö maailmanperintökohteisiin liittyvien asioiden osalta on erikoistutkija Stefan Wessman (stefan.wessman@museovirasto.fi, puh. 0295 33 6256) ja vedenalaisen kulttuuriperinnön suojelun osalta intendentti Maija Matikka (majja.matikka@museovirasto.fi, puh. 0295 33 6284).

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Maija Matikka

Tiedoksi Helsingin kaupunki / Helsingin kaupunginmuseo
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus